

לכבוד הרבנים הכרי החתאדות הרבנים שליט"א.

סיר ברענגען דא שטיקעלאך פון די דרשה פון די רבנים שליט"א וואס זענען געהאלטען געווארען ביי דער אסיפה פון דער החתאדות הרבנים בענין הניקור כ"ח חשרי תשמ"ב. און עס איז דא צו קריגען טייפס פון דער דרשה. און אזוי ווי מ'קען קלאהר זעהן פון דער ווערטער פון די אלע רבנים שליט"א אז אלע רבנים זענען מודה (למחצה לשליש ולרביע) אז עס וועט פארקויפט ליידיגער חלב אין דער געשעפטן און דעם מודעה וואס איז געשטאנען אין יוד פרייטאג מ'בראשית אז וז"ל לא נתברר לנו שום יסוד לערעוירים הללו וכו' איז איין אפענע שר און די בעלי נחיים פון יוד טיען וואס זיי ווילען אן פרעגען ביי די רבנים. על כן בעטען מיר די רבנים אז זיי זאלען ארויס קומען מיט א מוחאח אז עס איז נישט אמת און אז דער עולם זאל נישט עסען דער פלייש ביי מ'וועט דאס מחקן זיין בשלימות. און בכלל מחקן צו זיין א פרצה שטילערהיים איז היפך דעה תורה און עס קען ברענגען אגרויסער הרבן אזא וועג איז קיין מאהל נישט געווען ביי דער יודעשע מאלק און עס איז א נייע דרך צו מאכען די אלע פארשידענע השכונות וואס מ'האט געמאכט. עס איז אמו אז כבוד הרבנים איז א גרויסער זאך, און אז די רבנים זאלען נישט פארלירען דער צוטרוי פון דעם עולם, אבער שמירת התורה איז א גרעסערע זאך. על כן בעטען מיר די אלע רבנים אז מ'זאל נישט זיצען שטיל ווען מ'זאגט אז די רבנים פון דער החתאדות הרבנים זאלען אז עס איז נישט דא קיין חלב און ולא נתברר לנו שום יסוד לערעוירים הללו.

טאטיקאווער רב שליט"א - וז"ל עס איז דא צו האנדלען צוויי זאכען, ערשטענס בכלל צו מ'זאל בלייבען ביי די אלטע מנהגים אדער מאכען שינויים, און כפרטיות אז קיין שום בוטשער סטאר אן א השגחה... מ'זאל ארויס געבען א שטרענגער קול קורא וכו' למשל עס איז דא בוטשערס, ביי מיר אין בית המדרש אליין פלוצלינג ווערט ער א בוטשער אן א השגחה און אן גארנישט וואלט מען געדארפט פון דעם אסיפה ארויסקומען מיט א שארפע אויסרוף אז אן א השגחה טאר מען נישט פארקויפען קיין פלייש, און מ'זאל זעהן צו פארהערען אזוי א שוחט, וועגען די פראבלעמען. וכו'. (דא זעהט מען קלאהר אז עס איז דא פראבלעמען ווייל וועגען שינויים און מנהגים מאכט מען נאך נישט קיין שטרענגער קול קורא און א שארפע אויסרוף.)

מאנטאווידיע רב שליט"א - איז דער גאס היינט זיך ליב צו פארשטייט אן א טיערע פאטקאווידיע ווייל א זאך וואס קומט אן איין אנטענדער איז א פאשקאווייל וועט מען אוודאי מיינען אז צו דער רבנים קען מען אנדערש נישט רעדען נאר פוז מען קודם דער גאנצער וועלט פול מאכען מיט פאשקאוויילען, נאך דעם קומט מען זיך צוזאם. (עס איז אמת אז מ'קען נישט רעדען מיט דער רבנים, און די מאנטאווידיע רב אליין האט מודה געווען צו דעם מיט דעם קול קורא וואס ער מיט דער אוודארי רב האבען געמאכט) דריי אדער פיר יאהר צוריק איז שוין דא, איז דא געווען דער מלאכי וכו' אנדער האלב יאהר צוריק איז ר' זלמן בריזעל'ס עדיס געקומען צו מיר אז מ'עסט חלב, מ'זאל איבער קערען דער וועלט, איך האב עס געזאגט נעמט א מנקה פון א"י, דער שפעזען וועט מען צוזאמען שטעלען און לאמער רעדען (דער עולם ווייסט דעם אמת פאר וואס די מנקרים פון א"י זענען נישט געקומען). דער סקווערע רב האט אריין געשיקט א בריעף פאר דער אסיפה גדולה אז אזוי ווי עס האט זיך אין מאנסי באזעצט א מנקה פון א"י און ער האט געטראפען דארט ביי די קצבים א געוויסער זאך וואס מ'האט זיך נישט געהאפט (מנהגים מיינט ער? אוודאי נישט !!! ער מיינט פטרס חלב). מ'האט שוין גערעדט פון דעם אז מ'זאל מאכען א תיקון (איז קלאהר אז עס איז דא חלב). אז טרעפט זיך אמאהל אז צום חלק פנימ, אזוי ווי אין דערוויסען שניידט דאס א גוי נישט א יוד, און לכתחלה דארף מען שניידען דעם חלק הפנים ביז צום סבוב טרעפט זיך א מאהל אז מ'לאסט נאך אביסעל, עס איז געווען קצבים וואס האבען זיך נישט געהאפט אויף דעם; אזוי איז געווען געשריבען אין בריעף (עס טרעפט זיך ליידיגער מההרעע מאהל). איך זען דארט אראפגעפארען קיין סקווער זיך זען האט מיר געווייזען אז עס קען אמאהל אריין קומען צוויי אדער דריי אינטשעס און עס איז דא קצבים וואס ווייסען נישט דער פון. (ווייפלע קצבים זענען אין גאנצען דא). מ'האט געמאכט איין אסיפה אין המוז קלאהר צו ווערען אין דעם ענין (פון דעם זעהט מען קלאהר אז די רבנים האבען שוין געוויסט לכל הפחות עטליכער חדשים צוריק, ממילא וואס טרייט סיגעטער רב טפעטער אז מ'האט נישט געוויסט)? נאך אזאך איז נתברר געווארען ביי די אסיפה פון די מנקרים אז סוף כל סוף, דער זאך איז אזוי (זייט מדקדק אין ר' אברהם לייטנער'ס ווערטער). דאס ענין פון ניקור, אז דער לעצטער 30 יאהר, לאמער אליין מודה זיין (עס קומט א דאנק פאר ר' אברהם וואס ער איז מודה על האמת, און זאלען ד' אנדערע רבנים אויך מודה זיין און נישט לאזען אז כלל ישראל זאל עסען חלב, דאס איז נישט דעם ריכטיגען דרך צו כאהאלטען אז עס איז דא חלב, מ'דארף מודה על האמת זיין און נאך דעם פארעכטען, אזוי איז אלע מאהל געווען ביי די גדולי ישראל, כבוד הרבנים איז טאקע א גרויסער ענין אבער שמירת התורה איז גרעסער). אז ביז עס איז געווען אביסעל החערורה ... בדרך כלל האט מען נישט געוויסט דער ענין פון ניקור, און די אלע מנקרים... אזוי איז געווען דער סדר מ'קען דאך נישט גיין צו א דב לערנען ניקור, האט זיך איין מנקה געלערנט ביים צווייטען, (דאס הייסט אז קיינער פון די בוטשערס היינט קען נישט קיין ניקור, ממילא איז דא ר"ל ממש חלב). איז ממילא האט געקענט אויסקומען פארשידענע זאכען (דאס הייסט חלב ר"ל). איך האב אליין געטראפען מנקרים וואס געוויסער זאכען האבען זיי נישט געהאפט. דאס האב איך אליין געטראפען עטליכער מנקרים, איך מיען עטליכער פון די קצבים (ווייל עס זענען נישט דא קיין מנקרים) וואס זיי האבען זיך נישט געהאט אז מ'לאסט צו אביסעל דארטען נאכען סבוב, אזוי ווי מיר האבען געזאגט אז עס איז נישט געגאנגען אונטער די השגחה פון קיין רבנים, דעם לימוד. (נאך א מאהל זעהט מען אז עס איז דא ממש חלב און דער פראבלעם איז נישט נאר וועגען דעם צלע י"ב וי"ג). דער ווינער רב זאגט אז מנדל בערגער (א קצב) האט עס געזאגט אז עס איז קיין מאהל נישט אריין געקומען צו וויינשטאק, און ר' אברהם זאגט פאר עס אז עס איז נישט אזוי (די רבנים קריגען זיך איבער א מציאות). דא הייסט דאס גראבער טענדערלויין, און דארט צום סוף איז צו געשעפעט א שטיקעל חלב און דאס איז חלב לכל הדעות חלב דאורייתא און אין גבעת פנחס איז עס נישט דערמאנט, אין אונגארען איז געווען דעם סדר אז מ'האט דאס נישט גענוצט, האלט איך אז דאס איז געווען דער סיבה פון אזעליכער וואס ווייסען נישט דערפון, ווייל געוויינטלעך אונזערע מנקרים האבען געלערנט דעם סדר (פארשטייט מען ליידיגער ווי אזוי עס ווערט פארקויפט חלב ר"ל). און אויך איז נישט דערמאנט אין גבעת פנחס אז פון כבוד דארף מען אראף נעמען דער חלב האט זיך אויך געטראפען אזעליכע וואס זיי האבען זיך אויף דעם נישט געהאפט. (ווי אזוי קען מען נאך אזא אסיפה זאגען אז עס איז נישט דא קיין יסוד לערעוירים הללו???) דאס איז געווען פאר דעם זומער, האט מען געטראכט אז מ'וועט זוכען עפעס איין עצה מ'קען דאך נישט א רביס'דיקע זאך אין איין טאג ערליידיגען (ר"ל שומר שמים מ'לאסט יודען עסען חלב!!! מ'דארף אויס רופען נישט צו עסען די פלייש דאס דוירט 5 מינוט! אפילו נישט איבער נאכט!!!). דאס וואס זיי שווייען אין ירושלים אז בדרך כלל אז דער סדר הניקור איז נישט גוט האב איך געהאלטען אז דאס האט נישט קיין מקור. (וואס פאר א סדר הניקור איז דא? עס איז נישט דא קיין סדר דאס זעהט מען קלאהר). איך זען צוריק געקומען פון א"י און מ'האט געוויסט אז די פאר פראבלעמען זענען דא, מ'האט גענויסט פון דעם אבער עכ"פ עס איז נישט אזא זאך וואס ברענט אזוי, אז דער סדר איז עכ"פ לויט אסאך שיטות אויסגעהאלטען איז צייט נאך יו"ט (דער ווייל זאלען יודען עסען חלב???) און דאס האט מען אויך געזעהן אז מחמה דעם אז עס איז נישט דא קיין קבלה פאר די מנקרים קען זיין געוויסער מנקרים וואס געוויסער זאכען אפשר ווייסען זיי נישט

איך עס נישט אזאך וואס מ'דארף היכף גיין שרייען אז עס איז עק וועלט (אויב היסטאריע דארטאן אין חיובי כרת ר"ל איז נישט עק וועלט, וואס דען איז עק וועלט?). מ'האט געהאט א פלאן היכף נאך יו"ט וועט מען זיך אוועק זעצן. (די געפילען אפילו פון די רבנים זענען שוין געשטארבען). איך האב מיך איבער געצינגט אז דער סדר איז גוט (וועליכער סדר?). פארלאסט מען זיך אויף די רבנים: המשגיחים (ספעטער וועט מען הערען פון די רבנים אליין אז זיי קענען נישט קיין ניקור און זיי ווילען זיך אויס לערנען, און דער ווייל זאל מען זיך פארלאזען אויף זיי??). געווענטלעך אז די סדר איז גוט און די רבנים המשגיחים זאגען אז עס איז כשר קען מען זיך פארלאזען. (??). איך האב באקומען טעלעפאן קאלס נישט איינס און נישט צוויי פאר וואס איך שווייג שטיל, איך מוז נישט טיען אזוי ווי אין ירושלים, מ'רופט מיך אז מ'האט געטראפען פלייש, אויף דער גראבער טענדערלויז האט מען געטראפען דעס, מ'האט געטראפען יענס איך ווייס נישט וואס דו האסט געטראפען איך קען נישט זיין קיין בעל אחראי אויף וואס מ'טרעפט נאר איך בעט אז עס זאל קומען א מענטש און ברענגען דער שטיקל פלייש און זאגען אז ער האט דאס געקויפט דא און דא ביין איך גרייט צו גיין צו דער רב המכשיר, און איך וועל טיען (רב אברהם איז דן די פראבלעם פון חלב אזוי ווי אדין תורה פון געלט ער פסק'נט המוציא מחבירו עליו הראי' אז מענטשן זאגען אז עס איז דא חלב מוזען זיי ברענגען דאס פלייש צו מיר, עס איז נישט געניק אז איך ווייס אז עס איז דא חלב נאר זייג מיר איבער. איין אמת'דיגער עהרליכער רב וואלט געדארפט צוצירערט צו ווערען ווען מ'הערט אז אפטר איז דא חלב און כל שכן אז אויב מ'ווייסט טאקע). פריער האט מיר געברענגט איד אשטיקל גראבער טענדערלויז א דארט צום סוף איז געווען צו געלאסט אשטיקל חלב הכליזה... עס קען פאסירען וועגען דעם זיצט מען דא און דעם טראכט מען. (אויב איהר זענט מודה דארפט איהר דאך הייסען אז דער ווייל זאל מען נישט עסען קיין פלייש און נישט אז עס איז נישט דא קיין יסוד לערעוירים הללו). איז קודם איז דא א פראבלעם וועגען סדר הניקור... נאך דעם איז דער שאלה וואס מ'טייעט וועגען דעם, לדעתו בלי שום ספק אז עס איז דא געוויסע וואס זענען עוסק אין ניקור וואס זיי ווייסען נישט געוויסער זאכען. (נאך א מאהל איז ער מודה על האמת, אבער וואס זאגען די רבנים? יאכלו ענוים וישבעו).

נירבאטור רב - איין פראגער וויל איר פרעגען, דער ווינער רב פרגעט צו מ'קען איבער צייגען אז מ'האט גענומען דער צלע י"ב וי"ג אנדערש דו"ר דער חת"ס האט גע'פסק'נט, קומט אבריעה פון א רב זאג זאגט וואס מ'האט צו טיען מ'קען נישט אוועק טאכען דער חשובה פון חת"ס, און נאך דעם זאג איך עדה, בתורה עדה אס לא יגיד אין נאמען פון רבי'ס זי"ע אז איך האב געפרעגט דער רבי'ס מיט 25 יאהר צוריק אדער 30 יאהר, ווי אזוי איך זאל מיך נוהג זיין האט דער רבי מיר געהייסען טיען אזוי ווי אונזערע גדולים האבען געטייען אין גאנץ עסטרייך אונגארען וכו', מ'זאל נישט משנה זיין גארנישט, (אודאי זאל מען נישט משנה זיין, אבער מ'האט ליידער יא משנה געווען און עס איז ליידער דא חלב, פארגעס פון די צלעות אבער חלב ממש איז דא אזוי ווי די רבנים אליין זענען מודה). יעצט ווער קען זיך נעמען דער העזה און וועלען משנה זיין, מ'זאל אנדערש טיען ווי דער רבי זי"ע האט געהייסען (ראס איז טאקע א שאלה, ווער האט משנה געווען?). פון דעם וועגען אויב רוב רבנים וועל וועלען פסקים זיין משנה צו זיין שליס איך מיך איין צו דער רוב רבנים (איהר וועט האבען דער העזה משנה צו זיין אנטקעגען רבי'ס??). נאר איך ווייס אז דער רבי האט מיר געגעבען כמעט א פקידה אז איך זאל אזוי טיען (און איהר האט ליידער עובר געווען אויף דער פקידה).

ווינער רב - און ער פארשטייט נישט פאר וואס ז'באהאנדעלט וועגען דער צלע י"ב אויב עס איז דא פתירים, אויב מ'ויל מחקן זיין דער מאנטאוועדיע רב זאגט אז א פנקר מוז נעמען סמיכה כיי רבנים, תבא עליו ברכה, דאס דארפען מיר טיען, ווי איז א בוטשער סטאר אן א השגחה איז דאס פלייש אסור ווייל: אפשר בלייגט א כשורה (ווינער רב איז ז'בא ברכה). איך האב געזאגט פאר אהרן וויינשטאק אז ער מוז אראף נעמען די גאנצער הלכ אז קיין חלב טאר נישט ארויס גיין פון עס, ער האט געזאגט אז ער איז פקבל, חלב וועט ער אראף נעמען.

טיגעטער רב - איך בין געווען מיט ווינער רב צוזאמען מיט נאך רבנים ביי וויינשטאק און דער ווייל האבען מיר געמאכט אזוי פיל תיקון וואס ער האט זיך אונטער גענומען, אויף 4 וואכען (ווינער רב זאגט 6 וואכען) וועט נישט זיין קיין חלב (און וואס וועט זיין נאך די 4 אדער 6 וואכען? און בכלל אזוי באהאנדעלט מען אזא הארבע ענין? דאס איז קיין מאהל נישט געווען דער דרך ביי די גדולי אזוי, ביז אמעריקא ווייל אין אמעריקא טאר מען נישט שטערען קיין ביזנים ווייל מ'קען עס חלילה עפעס מפסיד זיין). איך האב געפרעגט אהרן וויינשטאק קען זאגט זיין? ער זאגט אז עס קען זיין אז דאס פלייש איז ווארעם ווען מ'שניידט מאכט זיך א מאהל דער גוי זאגט מען אן ער שניידט פון דער צלע י"ב אן, מאכט זיך א מאהל (עס איז באמת מעהר ווי א מאהל). אז דער גוי שניידט נישט גוט, קומט דאס אריין צו א בוטשער וואס איז נישט קיין בקי, קען זיך טאקע זאגט זיין (עס איז דא א בוטשער וואס איז יא א בקי?). דער ווייל האבען מיר ביי עס ערליידיקט און דאס איז א שווערע זאך (א שווערע זאך מוז דער רב המכשיר נישט ערליידיקען?). ווייל עס קומט אריין פאר טאגט מ'מוז האבען ספעציעל א מענטש, ממילא נעמט ער זיך אונטער אויף 4 אדער 6 וואכען אז עס זענען נישט קענען צו קומען צו א קצב א חלק פון די אחוריים, נאך דעם פרעגט איינער דער רב וז"ל פאר וואס קען מען אויף מער צייט נישט פועל'ן וואס עפעס 6 וואכען און דער רב זאגט וז"ל איך זאג דאך אייך וואס איז געווען... גוט גוט... (אזוי ווי איינער זאגט זיי צופרידען מיט דעם וואס טוסטו אז ער איז גארנישט מטיים?). לאז מיך אייך עפעס זאגען איך בין זיכער אז די אלע זאכען זענען אונטער געשטעלט זאכען, עס איז זיכער שקרים (אלע רבנים זענען מודה אז עס איז דא חלב) מ'קויפט נישט קיין טענדערלויז, ווער קויפט א טענדערלויז. (יעדער ווייסט אז עס ווערט פארקויפט טענדערלויז). היינט קען איך אזוי גיט דעם פרשה פון חלב. (און סיגעטער רב רעדט ארום דער ענין פון די צלעות, דאס איז אבער נישט די פראבלעם, די פראבלעם איז אז עס איז דא אחורים און גדויסען און מיט חלב און אפילו א מאהל דער טרייפענע קאלנער קומט אריין וואס דער הלכה איז אז עס העלפט אפילו נישט קיין ניקור). עס איז געווען ממש במזיד אריין צו דרייען אויף אונז א בלבול, אזוי ווי א מאהל איז געווען איין עלילה דס איז יעצט איין עלילה חלב. (עלילה אהין עלילה אהער, עס איז אבער דא חלב). פאפע רב איז יעצט אריין געקומען צום אסיפה און דער רב זאגט פאר פאפע רב וז"ל עס איז דא שאלות להלכה וואס מ'זאל טיען, בכלל ביי די צלע י"ב איז געווען פלעצער ווי מ'האט דאס גענוצט דאס יא גענוצט און עס איז געווען פלעצער ווי מ'האט דאס נישט גענוצט כמילא איז א שאלה. (דער רב רעדט אלע מאהל פון די צלעות, פאר וואס רעדט ער נישט וועגען דער אחוריים און חלב בכלל?).

פאפע רב - אזוי ווי מ'נוצט נישט קיין פלייש מיט א סתה האסט אז עס איז כשר וכו', דער רב זאגט פאר פאפע רב הלוי' וויפעל סרחות מ'נוצט, מ'האט אראף גענעמען סרחות, דאס איז גלאט פון דעם וועגען נוצט מען סרחות, מ'קען נישט זאגען אז מ'ניצט נישט קיין סרחות, פאר דער עולם קען מען זאגען אז מ'נוצט נישט קיין סרחות, דעמאלץ קענט איהר נישט האבען קיין פלייש צו פארקויפען. אויף דעם זאגט דער נירבאטור רב וז"ל חלילה אז מ'זאל נוצען סרחות חס וחלילה, קיין מאהל אויף דער וועלט, סרחות נעמט מען נישט אראף, ח"ו נעמט מען דאס נישט אראף. (די רבנים ווייסען נישט וואס טיעט זיך ביי דער שחיטה).